

Правила випробувань спанієлів

ПО БОЛОТЯНІЙ, ПОЛЬОВІЙ ТА БОРОВІЙ ДИЧИНІ

1. **Випробування** (змагання) спанієлів по болотяній дичині (дупель, бекас, гаршнеп) проводяться у період з 15 липня до 01 листопада та з 01 квітня по 01 травня.

По **польовій** (перепел) - у період з 15 липня до 01 листопада та з 15 квітня по 01 травня.

По сірій куріпці та фазану - з 15 вересня до 01 грудня та з 01 березня по 01 травня.

По боровій дичині (вальдшнеп, тетерук) - з 15 вересня до 01 грудня та з 01 березня по 01 травня.

- На спеціально відведених ділянках мисливських угідь, які узгоджені з обласними управліннями лісового та мисливського господарства, дозволяється проведення вищезгаданих міроприємств до 15 травня.

2. Виявлення й оцінка мисливських якостей спанієлів здійснюється по вільному птаху в природних умовах.

3. У процесі випробувань повинна прийматися до уваги і враховуватися робота собаки не тільки по **основній**, але і по іншій дичині.

4. На випробуваннях виявляються й оцінюються наступні мисливські якості спанієлів: чуття, швидкість пошуку, правильність пошуку, потяжка та підводка, стиль ходу і підводки, наполегливість, подача добутої дичини, постановка і слухняність.

5. **Чуття** - здатність собаки за допомогою нюху відшукувати сліди птахів і знаходити їх.

6. **Швидкість пошуку** - швидкість і легкість ходу собаки під час пошуку дичини.

7. **Правильність пошуку** - пошук "човноком" попереду **ведучого** із рівномірними відходами вправо і вліво від напрямку ходи **ведучого** та з віддаленням від нього по прямій на 15 метрів та в кожний бік до 30 метрів.

8. **Потяжка** – зниження ходу собаки під час пошуку в той момент, коли він причував дичину з метою уточнення місця її знаходження.

Підводка – перехід собаки на більш швидкі рухи в напрямку дичини для підйому її на крило.

9. **Стиль** - типовість, краса **ходу** і пошуку, енергійність під час підводки та **підйомі** птаха. Розцінюється стиль ходу та підводки.

10. **Наполегливість** - безвідмовність собаки в роботі з урахуванням усіх дій по розшуку птаха та його апортуванню на протязі усього часу випробувань.

11. **Подача добутого птаха** - важливий і необхідний елемент роботи спанієля по апортуванню добутого птаха.

12. **Постановка і слухняність** - чітке, швидке і безвідмовне виконання собакою команд та сигналів **ведучого**.

13. На випробуваннях (змаганнях) робота спанієлів оцінюється по шкалі максимальних балів, **приведеній** в таблиці. При випробуваннях по **польовій та боровій дичині** подача з води не перевіряється, а розцінка подачі здійснюється за сумарним балом.

Чуття	Пошук		Потяжка та підводка	Стиль		Наполегливість	Подача		Постановка	Слухняність	Загальний бал
	Швидкість	Правильність		Ходу	Підводки		з суші	з води			
25	10	10	10	5	5	5	5	5	10	10	100
25	10	10	10	5	5	5	10		10	10	100

14. Присудження дипломів за мисливські якості спаніелям **можливе** при одержанні ними мінімальних балів, **вказаних** у таблиці

Ступінь диплома	Загальний бал	У тому числі:		
		за чуття	за подачу добутого птаха (сумарно)/ з води	за постановку і слухняність
I	80	20	8/4	8
II	70	18	6/3	7
III	60	16	4/3	6

15. На випробуваннях (змаганнях) спанієлю повинно бути надано для роботи не **менше** двох птахів, а при роботі на диплом 1-го ступеня не менше 3-х птахів один з яких, бажано, перемішений.

16. **Випробування** кожного собаки **проводяться** на протязі **однієї години**, у **два прийоми**, по 30 хв **кожний з переривами між пусками не менше 30 хвилин**. Випробування собаки може бути закінчене раніше **вказаного** терміну за умови, якщо він працював послідовно не **менше ніж** по двох (трьох) птахів і при повній ясності для експертної комісії всіх елементів мисливських якостей випробовуваного собаки, але не раніше 30 хвилин знаходження собаки у пошуку.

На випробуваннях експертна комісія має право дати спанієлю час для додаткової роботи, щоб уточнити оцінку недовиявлених елементів його роботи, але не більше 30 хвилин. **На змаганнях додатковий час не надається.**

17. Перед пуском чергового собаки в пошук експертна комісія перевіряє елементи слухняності собаки - ходіння собаки поруч з **ведучим** на повідці чи без повідця (за бажанням ведучого). Після чого **ведучому** дозволяється пустити собаку в пошук. Місце пуску собаки в пошук на початку його роботи вибирається рівне, небагнисте і чисте, з невисокою травою. Напрямок **руху ведучого** повинен бути проти вітру.

Для перевірки виконання собакою зупинки по команді "лежати" чи іншій голова експертної комісії дає вказівку **ведучому** зупинити (укласти) собаку під час пошуку. Команда надається ведучим при віддаленні собаки на відстань не ближче 20 метрів. Від собаки не потрібне повне укладання, цілком достатньо, якщо собака по **сигналу ведучого** зупиниться чи сяде і буде чекати підходу **ведучого чи** його наступної команди.

Через 5 хвилин після початку роботи собаки власнику або особі, якій доручена зброя, дається вказівка зробити постріл для перевірки собаки на відношення до нього. Під постріл підкидається заздалегіть підготовлений птах того виду, по якому проводяться випробування, для перевірки подачі. Птах закидається ведучим у траву (кущі) на очах у собаки на 10-15 метрів від нього. Після падіння птаха собака посилається ведучим командою «подай».

Примітка: Забороняється перевірка подачі по замороженому птаху.

Якщо собака боїться пострілу або не подає дичину (при випробуваннях по болотяній дичині – з води) її випробування припиняється. Порядок перевірки подачі при випробуваннях по болотяній дичині такий же, що і при випробуваннях собак мисливських порід по водоплавній дичині.

18. У випадку відстрілу дичини з під собаки (в мисливський сезон) вона зразу ж перевіряється на подачу з суші, або з води, якщо птах упав на воду. Виконання собакою подачі з води може бути перевірено експертною комісією по закінченню дня випробувань (змагань) і не може бути перенесено на наступний день. При перевірці подачі тушка птаха повинна мати нормальний трофейний вигляд.

* Для перевірки подачі під час випробувань(змагань), які проводяться у весняний період, дозволяється використовувати тушки мисливських птахів, які розводяться на фермах.

19. Якщо собака не боїться пострілу і отримала позитивну оцінку за подачу з суші, ведучому дозволяється знову пустити собаку в пошук.

20. Підйом і переслідування спанієлем зайця за умови повернення собаки назад по команді чи свистку **ведучого не більш як через 5 хвилин, обгавкування** борового птаха, що злетів з-під собаки і сів на дерево, а також білки на дереві не є **недоліком** у роботі собаки.

21. Собака **знімається з** випробувань в наступних випадках:

- а) при відмові іти в пошук упродовж 5 хвилин (собака не відходить від ведучого далі 10 метрів, жметься до ніг або збігає і не повертається);
- б) якщо боїться пострілу;
- в) якщо собака відмовляється подавати птаха;
- г) за три пропуски птахів по ходу пошуку;
- д) за те, що гонить птаха - переслідування піднятого на крило птаха на відстань більш як 20 метрів;
- є) при відсутності в собаки слухняності, необхідної для його випробування, у тому числі якщо собака рве птаха коли подає його;
- ж) за бажанням власника собаки упродовж перших 10 хвилин роботи, якщо на те дав згоду голова експертної комісії, але до першої зустрічі з птахом;
- з) при порушенні **ведучим** дисципліни і **недотриманні** правил **безпеки** у **поводженні** зі зброєю;
- і) при фізичному впливі **ведучого** на собаку, а також при показі ласощів для виконання його наказу;
- к) у випадку, коли ведучий знаходиться у нетверезому стані

Собаки, які були зняті з випробувань, зостаються без розцінки. У протоколі випробувань (змагань) обов'язково робиться запис про причину зняття собаки з випробувань.

22. У дипломі повинно бути зазначено, по якій дичині працював собака на випробуваннях (змаганнях), як оцінена його робота в балах і ступінь присудженого диплома.

23. Випробування (змагання) не проводяться:

- при температурі вище 30*С;
- при температурі нижче 0*С;
- при сильному рвучкому вітрі;
- при затяжному або сильному дощі;
- недостатній видимості (туман, сутінки).

24. Орієнтовна шкала оцінок для випробувань спанієлів **приведена** в таблиці

Вимоги для одержання вищого балу	Вищий бал	Недоліки, що знижують оцінку	Орієнтовний бал
1	2	3	4
1. Чуття			
Вищим балом оцінюється собака, що показав чітке, упевнене і безпомилкове чуття не менше ніж по трьох спрацьованих птахах, з яких один був переміщений	25	а) те ж саме, але без переміщеного птаха;	23
		б) те ж саме, але при неточній вказівці одного птаха при підйомі;	20
		в) те ж саме, але при неточній вказівці двох птахів при підйомі;	18
		г) те ж саме, але при неточній вказівці трьох спрацьованих птахів;	16
		д) впевнена робота по двох птахах;	18
		є) те ж саме, але при неточній вказівці одного птаха при підйомі;	17
		ж) те ж саме, але при неточній вказівці двох птахів при підйомі;	16
		з) собака досить точно вказав перебування двох птахів при їхньому підйомі (не далі 3м від напрямку пошуку собаки), але затримувався на набродах чи сидках птаха (до 30сек.);	16
		і) тривале затримування на набродах птаха (колупання більше як 1 хвилину);	14
		к) не точна вказівка перебування двох птахів при їхньому підйомі (до 5м від напрямку пошуку собаки);	12
		л) впевнена робота по одному птаху;	10
		м) робота з порожніми довгими підводками,	

		що не закінчилися підйомом птаха (одна така робота);	8
		н) те ж саме, але дві такі роботи;	6
2 Швидкість пошуку			
Пошук собаки на чистому місці проти вітру швидким легким галопом	10	а) пошук переважно галопом з рідкими переходами на рись	8
		б) пошук галопом упереміж з рисою в залежності від її швидкості	6
		в) пошук собаки за тих самих умов риссю	4
		г) пошук собаки за тих самих умов риссю упереміж із кроком	2
Примітка: при пошуку на протязі 10хв. кроком собака знімається з випробувань			
3. Правильність пошуку			
Пошук собаки на чистому місці проти вітру правильним "човноком" у межах 30 м вправо і вліво від ходи ведучого та 15 метрів поперед нього	10	а) пошук собаки за тих самих умов не зовсім правильним "човноком", тієї ж ширини з пропуском окремих невеликих ділянок;	8
		б) пошук, в основному правильний, але з повторюваними проходами по обшуканих місцях;	6
		в) неправильний, безсистемний пошук з великими пропусками необшуканих місць;	4
		г) пошук занадто широкий , за межами 30 м вправо і вліво від ведучого;	2
ПРИМІТКА: при пошуку в межах ближче 10м і далі 40м собака знімається з випробувань			
4. Потяжка та Підводка			
Зачувши птаха або його слід, собака повинен різко «пожвавитися» тобто перейти на напружений енергійний пошук з швидким темпераментним помахуванням хвостом, а уточнивши запах птаха або його сліду перейти на потяжку, тобто різко знизити швидкість пошуку. Визначивши місце знаходження птаха собака повинен перейти на швидку і чітку підводку та стрибком у сторону птаха підняти його на крило з віддачею голосу у момент його підйому, якщо це відбувається у «кріпких» місцях (висока осока, очерет або куші)	10	а) та ж робота але при відсутності віддачі голосу у момент підйому птаха у «кріпких» місцях;	8
		б) при роботі собака не знижує ходи після того, як почув птаха (нечітка потяжка);	6
		в) робота при повній відсутності «пожвавлення» в момент, як собака почув птаха або його слід (флегматична потяжка);	4-2
		г) робота при повній відсутності «пожвавлення» і не зниженні ходи (відсутність потяжки)	1-0
5. Стиль ходу			
Легка, енергійна красива хода собаки під час пошуку з піднятою головою, з підстрибуванням час від часу на задніх лапах, якщо випробування відбуваються у високій траві, осоці - робить "свічки"	5	а) та ж легка хода, але собака не робить "свічок", якщо випробування відбуваються у високій траві	4
		б) хода середньої легкості при пошуку з опусканням голови нижче рівня спини, якщо собака робить "свічки" при випробуванні у високій траві	3
		в) та ж хода середньої легкості при пошуку, якщо собака не робить "свічок" при	2

		випробуванні у високій траві г) важка, флегматична хода з дуже низько опущеною головою під час пошуку	1
6. Стиль Підводки			
Енергійна красива робота, яку демонструє собака під час підводки в повному контакті з ведучим та підйомі птаха з заходом на нього	5	а) та ж робота але без заходу на птаха та підйомі його на ведучого	4
		б) та ж робота, але при недостатньому контакті з ведучим;	3
		в) не дуже енергійна підводка;	2
		г) флегматична підводка	1
7. Наполегливість			
Енергійна та безвідмовна робота, яку демонструє собака під час обшукування місцевості, у відпрацьовуванні сліду та переслідуванні дичини чи підранка в будь-яких, у тому числі й у міцних місцях	5	а) та ж робота при недостатній наполегливості обшукування у міцних місцях	4
		б) та ж робота при зниженні наполегливості собаки в процесі випробувань	3
		в) та ж робота при відмові від переслідування дичини в міцних місцях	2
		г) недостатня наполегливість у відпрацьовуванні сліду і відмова від переслідування дичини	2
		ж) відмова собаки від переслідування підранка	1-0
8. Подача добутої дичини			
Подача з суші			
Безвідмовна подача в руки ведучого добутого птаха чи підранка, узятих м'якою хваткою поперек тушки	5 (10)	а) правильна подача, але ідучи до ведучого собака один раз кладе птаха на землю та виправляється самостійно;	4 (8)
		б) та ж подача, але по повторній команді (за кожну додаткову команду знімається один бал);	4 (7)
		в) правильна подача, але собака кидається подавати без команди ведучого;	4 (7)
		г) бридливе відношення до подачі, подача неточним прийомом	3 (6)
		д) подача правильним прийомом, але кладе птаха на землю два рази та виправляється самостійно;	3 (6)
		е) правильна подача, але собака кладе птаха коло ніг ведучого;	3(6)
		ж) собака не відразу віддає птаха ведучому	3-2
		з) подача неправильним прийомом по повторній команді чи птах кладеться на землю неодноразово	2 (4)
		і) при подачі собака не сильно мгне птаха	2(4)
		к) при подачі собака сильно мгне птаха	1
		л) при подачі собака рве птаха або не подає його	“0”
Подача з води			
Безвідмовна подача добутого птаха чи підранка, узятих м'якою хваткою, з винесенням на берег і віддачею в руки ведучого	5	а) правильна подача, але по повторній команді (за кожну додаткову команду знімається 1 бал);	4
		б) подача з бридливістю чи неправильним прийомом	3
		в) подача неправильним прийомом, по повторній команді, або кладе птаха на землю	3

		два рази	
		г) собака виносить птаха на берег і відмовляється подати ведучому	3
		д) при подачі собака кидає птаха в воді і подає в руки лише після декількох команд	2
		є) собака виносить птаха не до ведучого, а в інший край берега	2
		ж) собака не сильно мене птаха	2
		з) собака сильно мене птаха	1
		і) собака рве птаха або не подає його	“0”

Примітки: 1. Якщо собака при подачі з води кидає птаха на воді, а потім знову бере його без повторної команди чи по виходу з води на берег кладе птаха, щоб обтруситися, а потім без повторної команди знову бере птаха і віддає його в руки ведучого, то оцінка не знижується.

2. Якщо відстріляний птах упав не на очах у собаки, ведучому дозволяється вказати напрямок пошуку киданням якого-небудь предмета у воду.

9. Постановка і слухняність

<p>Чітке і швидке виконання собакою команд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “поруч” під час руху біля ведучого; - “зупиняючої команди” під час пошуку; - “подай” під час посилення за добутих птахом <p>Виконання сигналів, які подає ведучий свистком чи голосом, для зміни напрямку пошуку.</p> <p>Крім того, собака не повинен гонити птаха, піднятого на крило, і спокійно відноситися до пострілу</p>	20	а) те ж саме, але іноді вимагає повторних команд;	18
		б) те ж саме, але після пострілу залишається на місці тільки по команді ведучого;	16
		в) по команді “поруч” не сильно тягне на повідці, після пострілу допускає посови до птаха на відстань до 10м.;	14
		г) по команді “поруч” сильно тягне на повідці, після пострілу допускає посови до птаха на відстань до 20м.;	12
		д) собака постійно вимагає повторних команд;	12
		є) собака не виконує команди ведучого	10-6

